

Asia: XTX Partners Oy, Suksisuo-Vuottolahti 400kV:n voimajohtohanke, Kajaani (LVV-U/49515/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi, mari.isojarvi@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Suksisuo-Vuottolahti 400 kV:n voimajohtohanke (liittyy XTX Marketsin datakeskusprojektiin) sijoittuu Kajaaniin Tihisenniemielle rakennettavan datakeskuksen sähköasemalle Otanmäessä. Voimajohdon tarkoitus on varmistaa datakeskushankkeen sähkönsaanti ilman häiriöitä. Linjan kokonaispituus on noin 30 km. Hankkeessa tarkastellaan kahta vaihtoehtoa. Hankkeessa voimajohdot rakennetaan pääosin nykyisten voimajohtokäytävien rinnalle.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Suksisuo–Vuottolahti 400 kV voimajohtohankkeen merkittävimmät luontovaikutukset kohdistuvat elinympäristöjen muutoksiin, lajistoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Voimajohdon rakentaminen edellyttää noin 60 metriä leveän johtoalueen raivaamista, mikä aiheuttaa metsien pirstoutumista, elinympäristöjen supistumista sekä muutoksia maisemarakenteeseen ja ekologiin yhteysiin.

Hankealueen luontoympäristö on pääosin talousmetsää ja ihmistoiminnan muokkaamaa, minkä vuoksi laaja-alaisesti arvokkaat luonnontilaiset kohteet ovat vähäisiä. Tästä huolimatta reitin läheisyyteen sijoittuu useita huomionarvoisia luontotyyppejä sekä metsälain mukaisia arvokkaita elinympäristöjä, joihin kohdistuvat vaikutukset voivat olla paikallisesti merkittäviä.

Linnustoon ja muuhun eläimistöön kohdistuvat vaikutukset liittyvät erityisesti elinympäristöjen muutoksiin ja häiriöön rakentamisen aikana. Alueella esiintyy pääosin tavanomaista lajistoa, mutta joukossa on myös uhanalaisia lajeja sekä suojelullisesti huomionarvoisia esiintymiä. Voimajohto voi lisätä lintujen törmäysriskiä sekä heikentää yksittäisten lajien lisääntymis- ja levähdysalueita.

Ohjelmasta ei käy kunnolla ilmi, onko hankkeessa tehty tai suunniteltu tehtävän kanalintujen soidinpaikkaselvitykset. Ohjelmassa kerrotaan, että hankkeen vaikutuksia metsäpeuraan tullaan arvioimaan erillisessä selvityksessä.

Tehdyissä selvityksissä havaittiin pesintään viittaavia jälkiä saukosta ja ilveksestä. Hankkeessa on vietetty maastossa yhteensä alle 20 tuntia ohjelman mukaan. Tällöin on havaittu yhden suden jäljet. Ohjelmassa todetaan, että koska havaittiin vain yhden jäljet ja sopivia lisääntymisalueita ei löydetty, hankkeen ei pitäisi vaikuttaa alueen susikantaan.

Luke huomauttaa, että tällaisilla selvityksillä ei voida selvittää alueen sopivuutta suden ydinreviiriksi tai sitä, onko alueella suden tai muiden suurpetolajien lisääntymisalueita, eikä siten myöskään voida tehdä johtopäätöksiä hankkeen

vaikutuksista alueen susikantaan. Ohjelmassa olisi lisäksi hyvä tuoda esille sijoittuuko hanke susireviirille, ja mikäli niin on, mille reviirille.

Luke huomauttaa, että kuten ohjelman Kuvasta 15 käy ilmi, alueen ympäristöön on suunnitteilla runsaasti uusiutuvan energian hankkeita ja niiden voimajohtoja. Selostusvaiheessa on syytä tarkastella erityisesti hankkeen yhteisvaikutuksia.

Hankkeen luontovaikutusten lieventämisen tulee perustua ensisijaisesti huolelliseen reittisuunnitteluun sekä rakentamisen ja kunnossapidon ajoitukseen. Voimajohtoreitti tulisi sijoittaa pääosin olemassa olevien johtokäytävien yhteyteen, mikä vähentää uusien elinympäristöjen pirstoutumista ja minimoi vaikutuksia luonnontilaisiin alueisiin. Arvokkaiden luontokohteiden, kuten suojeltujen luontotyyppien, metsälain kohteiden ja uhanalaisten lajien esiintymien, huomiointi suunnittelussa on keskeinen lieventämiskeino. Tarvittaessa johtoreittiä tulisi tarkentaa tai pylväspaikkoja siirtää siten, että herkimät kohteet vältetään.

Rakentamisen aikaisia vaikutuksia voi lieventää ajoittamalla puuston poistot ja muut häiriötä aiheuttavat työt pesimäkauden ulkopuolelle sekä suosimalla talviaikaista rakentamista, jolloin maaperä- ja kasvillisuusvauriot jäävät vähäisemmiksi. Lisäksi työmaatoiminnassa tulee huolehtia pintavesien ja pienvesien suojelusta sekä eroosion ehkäisystä.

Linnustovaikutuksia voidaan vähentää asentamalla tarvittaessa johtimiin törmäyksiä ehkäiseviä merkintöjä isojen lintujen esiintymisalueilla. Kunnossapidossa puolestaan voidaan edistää monimuotoisuutta suosimalla matalakasvuista ja vaihtelevaa kasvillisuutta johtoalueella.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luontovaikutukset ovat pääosin paikallisia ja kohdentuvat voimajohtokäytävään sekä sen välittömään lähiympäristöön. Vaikutuksia voidaan lieventää reittivalinnoilla, ajoittamalla rakentaminen herkimpien lajien kannalta suotuisasti sekä huomioimalla arvokkaat luontokohteet suunnittelussa ja toteutuksessa. Lieventämistoimien tulee perustua vaikutusten ennakoimiseen, herkimpien kohteiden välttämiseen sekä työaikaisten haittojen minimoimiseen, jolloin luontovaikutukset jäävät pääosin paikallisiksi ja hallittaviksi. Luke huomauttaa, että hankkeessa tehdyissä selvityksillä ei voida selvittää alueen sopivuutta suden ydinreviiriksi tai sitä, onko alueella suden tai muiden suurpetolajien lisääntymisalueita. Olisi hyvä tuoda esille sijoittuuko hanke susireviirille, ja mikäli niin on, mille reviirille. Selostusvaiheessa on tarpeen tarkastella huolellisesti hankkeen yhteisvaikutuksia alueelle suunnitteilla olevien muiden uusiutuvan energian hankkeiden ja voimajohtojen kanssa.

Nina Peuhkuri

Operatiivinen päällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.07.2026 klo 11:29:19.

Lausunnon valmistelija(t):

Luonnonvarakeskus
Latokartanonkaari 9
PL 2, 00791 Helsinki

Puhelin 029 532 6000

Y-tunnus 0244629-2

Saara Kattainen
Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi: